

Q.1 Answer in brief: Any five

[15]

- 1.1 What is the importance of teacher-education for primary education? Suggest three improvements in its programme in reference to the needs of knowledge society.
- 1.2 State the main points of code of conduct for professional teachers.
- 1.3 What would a constructivist teacher do and refrain from doing in her classroom teaching?
- 1.4 What change do you perceive in the purpose and reasons of accepting teaching profession in last few years? Do you agree with this change?
- 1.5 Suggest some techniques and activities for identifying the competence and skills of higher secondary teachers.
- 1.6 What are the realities in the present secondary education you are worried about? What can be done to change them?

Q-2 What is included in the teacher's knowledge of her 'self' and of pedagogy? Explain the interconnection between these two knowledge. [10]

OR

Q-2 Why continuous in-service training is required for the practitioners in education profession? Describe the characteristics of an informed education practitioner. [10]

Q-3 Write short notes: Any two

[10]

- 3.1 Role and function of Humanistic teacher
- 3.2 Teacher's beliefs
- 3.3 Competence and skills of an effective teacher

Q-4 Answer in brief: Any five

[15]

- 4.1 State the norms for the selection of teacher-educators for B.Ed. colleges.
- 4.2 Give a general introduction of teacher-education programme at state level.
- 4.3 Give illustrations of conceptual understanding of teacher-educators. Why is such understanding needed?
- 4.4 What are the minimum norms for recognizing a secondary teacher-education institute?
- 4.5 Show any three discrepancies between present high-school curricula and secondary level teacher-education programmes. Suggest solutions.
- 4.6 What is the contribution of NAAC in improving teacher-education institutes?

Q-5 Describe the major features and possible impact of National Curriculum Framework on teacher education. [10]

OR

Q-5 Describe the strength and weakness of present day teacher-education programmes. Suggest some qualitative changes in the context of our future needs. [10]

Q-6 Write short notes : Any two

[10]

- 6.1 Role and responsibilities of teacher-educations for primary education
- 6.2 Major provisions of RTE
- 6.3 Need for harmony between school curricula and teacher education programmes

- પ્ર-૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ પાંચના સંક્ષિપ્તમાં ઉત્તર આપો. [૧૫]
- ૧.૧ પૂર્વ-પ્રાથમિક કક્ષાના શિક્ષક-પ્રશિક્ષણનું શું મહત્ત્વ છે? ફાલતા જ્ઞાન-સમાજની જરૂરિયાતોને લક્ષ્યમાં લઈ તેના અભ્યાસક્રમમાં ત્રણ સુધારાઓ સૂચવો.
 - ૧.૨ વ્યાવસાયિક શિક્ષકની આચારસંહિતાના મુખ્ય મુદ્દાઓ રજૂ કરો.
 - ૧.૩ સંરચનાવાદી અભિગમથી કામ કરનાર શિક્ષક વર્ગ અધ્યાપન દરમિયાન શું શું કરે અને શું શું ન કરે?
 - ૧.૪ શિક્ષણનો વ્યવસાય સ્વીકારવાના હેતુ અને કારણોની બાબતમાં છેલ્લાં થોડાં વર્ષોમાં શું પરિવર્તન આવ્યું છે? તે તમને યોગ્ય લાગે છે?
 - ૧.૫ ઉચ્ચ માધ્યમિક સ્તરના શિક્ષકોની આવડત અને કૌશલોને ઓળખવા માટેની પ્રવિધિઓ અને પ્રવૃત્તિઓ સૂચવો.
 - ૧.૬ ફાલતા માધ્યમિક શિક્ષણમાં દેખાતી કઈ કઈ વાસ્તવિકતાઓ તમને વ્યથિત કરે છે? તેની સુધારણા માટે શું થઈ શકે?
- પ્ર-૨ શિક્ષકના સ્વ અંગેના જ્ઞાન અને અધ્યાપનશાસ્ત્ર અંગેના જ્ઞાનમાં શાનો સમાવેશ થાય? આ બંને જ્ઞાન વચ્ચેના આંતરસંબંધો સ્પષ્ટ કરો. [૧૦]
- અથવા
- પ્ર-૨ શિક્ષણ-વ્યવસાયના કાર્યકર્તાઓને સાતત્યપૂર્ણ સેવાકાલીન પ્રશિક્ષણની આવશ્યકતા શા માટે રહે છે? જેને 'જાણકાર' (informed) કાર્યકર્તા કહી શકાય તેવા શિક્ષકની લાક્ષણિકતાઓ વર્ણવો. [૧૦]
- પ્ર-૩ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો. [૧૦]
- ૩.૧ માનવતાવાદી શિક્ષકની ભૂમિકા અને કાર્યો
 - ૩.૨ શિક્ષકની માન્યતાઓ
 - ૩.૩ અસરકારક શિક્ષકનાં સામર્થ્યો અને કૌશલો
- પ્ર-૪ નીચેનામાંથી કોઈપણ પાંચના સંક્ષિપ્તમાં ઉત્તર લખો. [૧૫]
- ૪.૧ બી.એડ. કોલેજમાં શિક્ષક-પ્રશિક્ષકની પસંદગી માટેનાં ધોરણો દર્શાવો.
 - ૪.૨ રાજ્ય કક્ષાએ ચાલતા શિક્ષક-પ્રશિક્ષણના કાર્યક્રમોનો સામાન્ય પરિચય આપો.
 - ૪.૩ શિક્ષક-પ્રશિક્ષકની વિભાવનાત્મક સમજનાં ઉદાહરણ આપો. આ પ્રકારની સમજની શી આવશ્યકતા છે?
 - ૪.૪ માધ્યમિક શિક્ષકો તૈયાર કરતી શિક્ષણ-પ્રશિક્ષણ સંસ્થાની માન્યતા માટેના લઘુત્તમ માનાંકો જણાવો.
 - ૪.૫ ફાલતા માધ્યમિક શાળાઓના અભ્યાસક્રમો અને સ્નાતક કક્ષાના શિક્ષક-પ્રશિક્ષણ કાર્યક્રમ વચ્ચે રહેલી કોઈપણ ત્રણ વિસંવાદિતા દર્શાવો. તે માટેના ઉકેલો સૂચવો.
 - ૪.૬ શિક્ષક-પ્રશિક્ષણ સંસ્થાઓની સુધારણામાં NAAC નો શો ફાળો છે?
- પ્ર-૫ શિક્ષક-પ્રશિક્ષણ માટે રાષ્ટ્રીય અભ્યાસક્રમ સંરચનાની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓ અને તેની સંભવિત અસરોની ચર્ચા કરો. [૧૦]
- અથવા
- પ્ર-૫ વર્તમાન શિક્ષક-પ્રશિક્ષણ કાર્યક્રમોનાં સબળાં અને નબળાં પાસાંઓ વર્ણવો. આપણી ભાવિ જરૂરિયાતોના સંદર્ભમાં ગુણવત્તાલક્ષી સુધારાઓ સૂચવો. [૧૦]
- પ્ર-૬ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો. [૧૦]
- ૬.૧ પ્રાથમિક શિક્ષણ માટેના પ્રશિક્ષકોની ભૂમિકા અને જવાબદારી
 - ૬.૨ શિક્ષણ અધિકાર અધિનિયમની મુખ્ય જોગવાઈઓ
 - ૬.૩ શાળા કક્ષાના અને પ્રશિક્ષણ કક્ષાના અભ્યાસક્રમો વચ્ચે સંવાદિતાની આવશ્યકતા

X=X=X